

บทที่ 4

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ณ ศูนย์บริการที่มิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน จังหวัดพิษณุโลก แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและระดับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ส่วนที่ 2 เป็นผลการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น โดยในบทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลด้านคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นด้วยการสอบถามหญิงตั้งครรภ์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ที่มาใช้บริการ ณ ศูนย์บริการดังกล่าว ในระหว่างวันที่ 14 กันยายน 2556 ถึง 27 ธันวาคม 2556 จำนวน 40 ราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น
2. ข้อมูลการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น
3. สถิติการเพิ่มเติมที่จัดหาให้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น
4. ข้อมูลด้านคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น

ข้อมูลทั่วไปของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น

ผู้ให้ข้อมูลเป็นหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นจำนวนทั้งสิ้น 40 คน ซึ่งมีการตั้งครรภ์แบบไม่พึงประสงค์ คือ ผู้ตั้งครรภ์ไม่มีเจตนาและไม่พร้อมที่จะตั้งครรภ์ครั้งนี้ ข้อมูลทั่วไปของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับอายุ การศึกษา อาชีพ ลักษณะงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แหล่งค่าใช้จ่ายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สถานภาพสมรส อายุของคูรักหรือสามี ความรับผิดชอบของคูรักหรือสามี การประกอบอาชีพของคูรักหรือสามี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของคูรักหรือสามี และลักษณะการอยู่อาศัยในปัจจุบัน รายละเอียดของข้อมูลทั่วไปแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละตามข้อมูลทั่วไปของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น (N=40)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ (ปี)		
วัยรุ่นตอนต้น (13-14 ปี)	2	5.0
วัยรุ่นตอนกลาง (15-17 ปี)	18	45.0
วัยรุ่นตอนปลาย (18-19 ปี)	20	50.0
(Mean=17.3, S.D.=1.63, Min=13, Max=19)		
2. การศึกษา		
กำลังศึกษา	29	72.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	17.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	18	62.1
ปวส. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1	3.4
ปริญญาตรี	5	17.2
ไม่ได้อยู่ระหว่างการศึกษา	11	27.5
ประถมศึกษา	1	9.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	6	54.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	4	36.4
3. อาชีพ		
ลูกจ้างเอกชน	1	2.5
รับจ้างทั่วไป	4	10.0
ค้าขาย	4	10.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	19	47.5
เรียนและทำงานด้วย	7	17.5
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	5	12.5
4. ลักษณะงาน		
งานประจำ (ตามวันและเวลาราชการ)	2	5.0
งานประจำแบบหมุนเวียนตามกะ	4	10.0
งานบางเวลา (นอกบ้าน)	4	10.0
งานอิสระ (ทำที่บ้าน)	6	15.0
ไม่ได้ทำงาน	24	60.0
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)		
ไม่มีรายได้เลย	5	12.5
มีรายได้	35	87.5
≥ 2,000	16	45.7
2,001 – 4,000	4	11.4
4,001 – 5,000	5	14.3
5,001 – 8,000	5	14.3
8,001 – 10,000	5	14.3
(Mean=4,128, S.D.=3,175, Min=200, Max=10,000)		
6. แหล่งค่าใช้จ่ายที่ใช้ประจำวัน		
การประกอบอาชีพของตนเอง	12	30.0
คู่รักหรือสามี	2	5.0
พ่อหรือแม่ของตนเอง	14	35.0
พ่อหรือแม่ของคู่รักหรือสามี	1	2.5
ญาติพี่น้อง	6	15.0
การประกอบอาชีพของตนเองและจากพ่อและแม่	3	7.5
การประกอบอาชีพของตนเองและจากคู่รัก/สามี	2	5.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. สถานภาพสมรส		
แต่งงานแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส	11	27.5
ไม่ได้แต่งงานแต่ใช้ชีวิตคู่ด้วยกัน	10	25.0
ไม่ได้แต่งงานและแยกกันอยู่	19	47.5
8. อายุของคู่รักหรือสามี (ปี)		
10 – 19	20	50
20 – 29	17	42.5
30 – 39	2	5.0
40 – 49	1	2.5
(Mean=21, S.D.=5.31, Min=15, Max=40)		
9. ความรับผิดชอบของคู่รักหรือสามี		
ดูแลและรับผิดชอบท่านอย่างต่อเนื่อง	17	42.5
ดูแลและรับผิดชอบท่านเป็นครั้งคราว	11	27.5
ไม่ดูแลและรับผิดชอบท่านเลย	12	30.0
10. การประกอบอาชีพของคู่รักหรือสามี		
ลูกจ้างเอกชน	6	15.0
รับจ้างทั่วไป	15	37.5
ค้าขาย	3	7.5
เกษตรกร	1	2.5
นักเรียนหรือนักศึกษา	7	17.5
รับราชการ	3	7.5
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3	7.5
ไม่ทราบ	2	5.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
11. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของคู่รัก/สามี (บาท)		
ไม่มีรายได้เลย	6	15.0
ไม่ทราบ	13	32.5
มีรายได้	21	52.5
น้อยกว่า 5,000	2	9.5
5,001 - 10,000	17	81.0
10,001 – 15,000	2	9.5
(Mean=7,676, S.D.=2,986, Min=3,200, Max=15,000)		
12. ลักษณะการอยู่อาศัยของท่านในปัจจุบัน		
อยู่กับบิดามารดาของตนเอง	11	27.5
อยู่กับบิดามารดาของคู่รัก/สามี	4	10.0
อยู่กับคู่รัก/สามี	4	10.0
อยู่กับญาติพี่น้อง	4	10.0
อยู่ตามลำพัง	7	17.5
อยู่กับบิดามารดาของตนเองและคู่รัก/สามี	10	25.0

ตาราง 7 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลจำนวน 40 ราย ซึ่งมีการตั้งครอบครัวแบบไม่พึงประสงค์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ย 17 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.63 ต่ำสุด 13 ปี กลุ่มเด็กหญิงแม่ (อายุต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์) มีจำนวน 2 คน (ร้อยละ 5.0) อายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์มีสูงเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) กำลังศึกษาร้อยละ 72.5 โดยกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มากที่สุดร้อยละ 62.1 การประกอบอาชีพในขณะที่ตั้งครอบครัวผู้ให้ข้อมูลกำลังอยู่ในช่วงการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา (ร้อยละ 47.5) รองลงมา คือ ต้องเรียนและทำงานไปด้วย (ร้อยละ 17.5) เป็นงานอิสระที่ทำที่บ้าน (ร้อยละ 15) โดยมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 4,128 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3,175 ต่ำสุด 200 บาท สูงสุด 10,000 บาท กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง หรือร้อยละ 45.7 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 บาทต่อเดือน ซึ่งแหล่งค่าใช้จ่ายที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้รับมาจากพ่อหรือแม่ของตนเองเป็นหลัก (ร้อยละ 35)

ในประเด็นของสถานภาพสมรส พบว่า ไม่ได้แต่งงานและแยกกันอยู่ร้อยละ 47.5 ในส่วนของ คู่รักหรือสามีของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นที่มีอายุเฉลี่ย 21 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.3 ผู้ที่มีอายุน้อย ที่สุด 15 ปี และมากที่สุด 40 ปี โดยร้อยละ 50 อยู่ในช่วงวัยรุ่นที่มีอายุ 10 ถึง 19 ปีเช่นเดียวกับกลุ่มผู้ให้ ข้อมูล โดยคู่รักหรือสามีดูแลและรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องเพียงร้อยละ 42.5 ในขณะที่ร้อยละ 57.5 ที่ดูแลและรับผิดชอบเป็นครั้งคราวและไม่ดูแลรับผิดชอบเลย อาชีพส่วนใหญ่ คือ รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 37.5) โดยมีรายได้เฉลี่ย 7,676 บาทต่อเดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2,986 ต่ำสุด 3,200 บาทต่อเดือน สูงสุด 15,000 บาทต่อเดือน และพบว่าส่วนใหญ่หรือร้อยละ 81.0 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท และในขณะที่ตั้งครรภ์ผู้ให้ข้อมูลยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่ของตนเองจำนวน 19 คน (ร้อยละ 27.5) รองลงมา คืออยู่กับพ่อแม่ของตนเองและคู่รักหรือสามี (ร้อยละ 25)

ข้อมูลการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น

ด้านข้อมูลการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นเป็นการสอบถามเกี่ยวกับอายุครรภ์ ปัจจุบัน ประวัติการตั้งครรภ์ การคลอดและการแท้ง รวมไปถึงสาเหตุที่นำไปสู่การตั้งครรภ์ครั้งนี้ การกระทำการใดๆ เพื่อมุ่งหวังให้แท้งบุตรและการไปพบแพทย์เพื่อฝากครรภ์ รายละเอียดข้อมูลดัง แสดงตาราง 8

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละตามข้อมูลการตั้งครรภ์ (N=40)

ข้อมูลการตั้งครรภ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุครรภ์ (เดือน)		
1	3	7.5
2	10	25.0
3	6	15.0
4	8	20.0
5	5	12.5
6	5	12.5
ไม่ทราบ	3	7.5
(Mean=3.4,SD=1.57,Min=1,Max=6)		

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อมูลการตั้งครรภ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์		
1	30	75.0
2	8	20.0
3	2	5.0
3. จำนวนครั้งของการแท้งบุตร		
ไม่เคยแท้ง	38	95.0
เคยแท้ง 1 ครั้ง	2	5.0
4. จำนวนการคลอดบุตร (ครั้ง)		
0 (ไม่เคย)	32	80.0
1	6	15.0
2	2	5.0
5. อายุเมื่อมีบุตรคนแรก (ปี)		
14	2	25.0
15	4	50.0
17	2	25.0
(Mean=15.2,SD=1.16,Min=14,Max=17)		
6. สาเหตุที่นำไปสู่การตั้งครรภ์		
ไม่มีความรู้ในการป้องกัน/คุมกำเนิด	3	7.5
ไม่ได้ป้องกันหรือคุมกำเนิด	28	70.0
เกิดความผิดพลาดในการคุมกำเนิด	9	22.5
7. การกระทำเพื่อมุ่งหวังให้แท้งบุตรในครรภ์ปัจจุบัน (ครั้ง)		
ไม่เคย	21	52.5
เคย	19	47.5
จำนวน (ครั้ง)		
1	7	17.5
2	4	10.0
3	4	10.0

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อมูลการตั้งครรภ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4	1	2.5
5	2	5.0
6	1	2.5
(Mean=1.5,SD=2.47,Min=1,Max=6)		
ด้วยวิธี	16	84.2
กินยาขับอย่างเดียว	1	5.3
สอดยา	1	5.3
ทำแท้งที่คลินิกเอกชน	1	5.3
กินยาขับและทำแท้งที่คลินิกเอกชน		
สาเหตุที่ทำแท้ง		
ตัดสินใจเอง	15	78.9
เพื่อนแนะนำ	1	5.3
ญาติแนะนำ	3	15.8
8. การฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์		
ไม่ได้ฝากครรภ์ เพราะไม่พร้อมตั้งครรภ์ครั้งนี้	25	62.5
ฝากครรภ์	15	37.5
ฝากครรภ์ครั้งแรกเมื่ออายุครรภ์ (เดือน)		
1	1	2.5
2	3	7.5
3	3	7.5
4	3	7.5
6	5	12.5
(Mean=3.8,SD=1.76,Min=1,Max=6)		
การพบแพทย์		
ไปพบแพทย์ทุกครั้ง	14	93.3
ผิมนัดแพทย์ เพราะอยู่ต่างจังหวัด	1	4.7

ตาราง 8 แสดงข้อมูลการตั้งครรภ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ปัจจุบันมีอายุครรภ์เฉลี่ย 3 เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.57 น้อยสุด 1 เดือน สูงสุด 6 เดือน ส่วนใหญ่เป็นการตั้งครรภ์ครั้งแรก (ร้อยละ 75) โดยผู้ที่เคยมีประวัติการตั้งครรภ์ (ร้อยละ 25.0) เคยมีการแท้งบุตร (ร้อยละ 7.5) และเกือบครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 50 ของผู้ที่เคยคลอดบุตรมีการตั้งครรภ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปี รองลงมา คือ อายุ 14 และ 17 ปี (ร้อยละ 25) สำหรับสาเหตุที่นำไปสู่การตั้งครรภ์ครั้งนี้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นคิดว่าเกิดการไม่ได้ป้องกันหรือคุมกำเนิด (ร้อยละ 70 และเกิดความผิดพลาดในการคุมกำเนิด (ร้อยละ 22.5) จากความไม่พร้อมในการตั้งครรภ์ครั้งนี้ทำให้หญิงวัยรุ่นร้อยละ 47.5 มีการกระทำเพื่อมุ่งหวังให้เกิดการแท้งบุตรจำนวนเฉลี่ย 1.5 ครั้ง สูงสุดถึงจำนวน 6 ครั้ง ด้วยวิธีการกินยาขับ (ร้อยละ 84.2) การสอดยา การไปคลินิก เอกชนและกระทำมากกว่า 2 วิธี (ร้อยละ 5.3) ซึ่งการกระทำดังกล่าวร้อยละ 78.9 เกิดจากการคิดและตัดสินใจของผู้ตั้งครรภ์ นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำจากญาติและเพื่อน (ร้อยละ 15.8 และร้อยละ 5.3) หลังจากเข้ารับบริการที่ศูนย์บริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชนทำให้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นร้อยละ 37.5 ตัดสินใจฝากครรภ์ โดยมีอายุครรภ์เฉลี่ย 3.8 เดือน สูงสุด 6 เดือน และร้อยละ 93.3 ของผู้ที่ฝากครรภ์ได้มีการไปพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง

สวัสดิการเพิ่มเติมที่จัดทำให้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น

การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่จัดให้แก่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ประกอบด้วย การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับและความต้องการความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเพิ่มเติม รายละเอียดข้อมูลแสดงในตาราง 9 และตาราง 10

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละตามสวัสดิการเพิ่มเติมที่จัดให้แก่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น

(N=40)

สวัสดิการเพิ่มเติมที่จัดให้แก่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเข้าถึงสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ตอบได้มากกว่า กว่า 1 ข้อ)		
สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	38	95.0
บริการยุติการตั้งครรภ์โดยแพทย์	14	35.0
การเข้ารับศึกษาต่อในระบบ/นอกระบบ	12	30.0

ตาราง 9 (ต่อ)

สวัสดิการเพิ่มเติมที่จัดหาให้แก่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การฝึกทักษะอาชีพและการจัดหางาน	9	22.5
บริการสถานแรกรับ/สถานสงเคราะห์	7	17.5
การจัดหาครอบครัวอุปถัมภ์	6	15.0
บริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์/เจ้าหน้าที่	5	12.5
เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัว	2	5.0

ในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐาน พบว่า หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นส่วนใหญ่ร้อยละ 95 สามารถเข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพ รองลงมา คือ การยุติการตั้งครรภ์โดยแพทย์ การเข้ารับศึกษาต่อในสถานศึกษาในระบบหรือนอกระบบ การฝึกทักษะอาชีพและการจัดหางาน บริการสถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์ การจัดหาครอบครัวอุปถัมภ์ บริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ หรือจากเจ้าหน้าที่และเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัว (ร้อยละ 35, 30, 22.5, 17.5, 15, 12.5 และ ร้อยละ 5) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละตามความต้องการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเพิ่มเติมของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น (N=40)

ความต้องการความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเพิ่มเติม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการความช่วยเหลือ	5	12.5
ต้องการความช่วยเหลือ	35	87.5
ค่าใช้จ่าย เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัว	1	2.8
ค่าเดินทางมารับบริการทางการแพทย์	8	22.9
ทุนประกอบอาชีพ	3	8.6
การศึกษาต่อในระบบ	18	51.4
การศึกษานอกระบบ	5	14.3

ตาราง 10 แสดงความต้องการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น พบว่า ร้อยละ 87.5 ของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นต้องการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนอื่นๆ เพิ่มเติม คือ การศึกษาต่อในระบบ (ร้อยละ 51.4) การช่วยเหลือค่าเดินทางเพื่อมารับบริการทางการแพทย์ (ร้อยละ 22.9) การศึกษาต่อนอกระบบหรือตามอัธยาศัย (ร้อยละ 14.3) เงินทุนสำหรับการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 8.6) และค่าใช้จ่ายเป็นเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัว (ร้อยละ 2.8) นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เช่น ความต้องการให้แพทย์ยุติการตั้งครรภ์ให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม

ข้อมูลด้านคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น

คุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นโดยรวมและจำแนกตามองค์ประกอบคุณภาพชีวิต ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคมและด้าน สิ่งแวดล้อม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อมูลคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นโดยรวม และจำแนกตามองค์ประกอบคุณภาพชีวิต

ผลการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น พบว่า หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นส่วนใหญ่ จะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 87.5) และเมื่อจำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง รายละเอียดดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 แสดงระดับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นโดยรวม และจำแนกตาม องค์ประกอบคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน (N=40)

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	ระดับคุณภาพชีวิต			Mean (S.D.)
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
ด้านสุขภาพกาย	6 (15.0)	31 (77.5)	3 (7.5)	20.3 (3.39)
ด้านสุขภาพจิตใจ	9 (22.5)	28 (70.0)	3 (7.5)	17.4 (3.24)

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	ระดับคุณภาพชีวิต			Mean (S.D.)
	ไม่ดี	ปานกลาง	ดี	
ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	14 (35.0)	22 (55.0)	4 (10.0)	8.75 (1.82)
ด้านสิ่งแวดล้อม	1 (2.5)	36 (90.0)	3 (7.5)	23.6 (3.52)
คุณภาพชีวิตโดยรวม	2 (5.0)	35 (87.5)	3 (7.5)	76.0 (10.89)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง จำนวน (ร้อยละ)

จากตาราง 11 พบว่าระดับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น จำแนกตามองค์ประกอบออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 77.5) รองลงมา คือ คุณภาพชีวิตที่ไม่ดี (ร้อยละ 15) และคุณภาพชีวิตที่ดี (ร้อยละ 7.5) ด้านจิตใจมีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 70) รองลงมา คือ ระดับคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี (ร้อยละ 22.5) และคุณภาพชีวิตที่ดี (ร้อยละ 7.5) ด้านสัมพันธภาพทางสังคมมีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 55) รองลงมา คือ ระดับคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี (ร้อยละ 35) และคุณภาพชีวิตที่ดี (ร้อยละ 10) และด้านสิ่งแวดล้อมมีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 90) รองลงมา ระดับคุณภาพชีวิตที่ดี (ร้อยละ 7.5) และคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี (ร้อยละ 2.5) คุณภาพชีวิตโดยรวมของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นอยู่ในคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 87.5)

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสุขภาพกาย

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสุขภาพกาย แยกย่อยคือ เป็นการประเมินความรู้สึกทางด้านสุขภาพกาย หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นส่วนใหญ่มีสุขภาพกายในระดับปานกลาง ร้อยละเอ็ดรายข้อ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสุขภาพกาย
แยกรายข้อ (N=40)

ด้านสุขภาพกาย	ระดับความรู้สึก				
	ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. การเจ็บปวดตามร่างกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้องปวดตามตัวทำให้ท่านไม่สามารถ ทำในสิ่งที่ต้องการมากนักน้อยเพียงใด	0 (0)	11 (27.5)	20 (50.0)	8 (20.0)	1 (2.5)
2. ท่านมีกำลังเพียงพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ใน แต่ละวันใหม่ (ทั้งเรื่องงานหรือการดำเนิน ชีวิตประจำวัน)	0 (0)	5 (12.5)	26 (65.0)	8 (20.0)	1 (2.5)
3. ท่านพอใจกับการนอนหลับของท่านมาก น้อยเพียงใด	2 (5.0)	15 (37.5)	16 (40.0)	5 (12.5)	2 (5.0)
4. ท่านรู้สึกพอใจมากน้อยแค่ไหนที่สามารถ ทำอะไรๆ ผ่านไปได้ในแต่ละวัน	1 (2.5)	10 (25.0)	23 (57.5)	6 (15.0)	0 (0)
5. ท่านจำเป็นต้องไปปรับการรักษาพยาบาล มากน้อยเพียงใดเพื่อที่จะทำงานหรือมี ชีวิตอยู่ในแต่ละวัน	2 (5.0)	6 (15.0)	22 (55.0)	9 (22.5)	1 (2.5)
6. ท่านพอใจกับความสามารถใน การทำงานได้อย่างเคยทำมามากน้อย เพียงใด	0 (0)	11 (27.5)	25 (62.5)	4 (10.0)	0 (0)
7. ท่านสามารถไปไหนมาไหนด้วยตนเองได้ ดีเพียงใด	1 (2.5)	11 (27.5)	21 (52.5)	7 (17.5)	0 (0)
รวม	6 (2.1)	69 (24.6)	153 (54.6)	47 (16.8)	5 (1.8)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง จำนวน (ร้อยละ)

จากตาราง 12 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นด้านสุขภาพกายแยก รายข้อ คือ การเจ็บปวดตามร่างกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้อง ทำให้ไม่สามารถทำในสิ่งที่ต้องการ มีระดับความรู้สึกปานกลาง ร้อยละ 50 รองลงมาเล็กน้อย ร้อยละ 27.5 ด้านการมีกำลังเพียงพอที่จะทำสิ่งต่างในแต่ละวัน (ทั้งเรื่องงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน) มีระดับความรู้สึกปานกลาง ร้อยละ 65 รองลงมามาก ร้อยละ 20 ส่วนด้านความพอใจกับการนอนหลับพักผ่อน มีระดับความรู้สึกปานกลาง ร้อยละ 40 รองลงมาเล็กน้อย ร้อยละ 37.5 ด้านความรู้สึกพอใจมากน้อยแค่ไหนที่สามารถทำอะไรๆ ผ่านไปได้ในแต่ละวัน มีระดับความรู้สึกปานกลาง ร้อยละ 57.5 รองลงมาเล็กน้อย ร้อยละ 25 ด้านความจำเป็นต้องไปรับการรักษาพยาบาลมากน้อยเพียงใดเพื่อที่จะทำงานหรือมีชีวิตอยู่ในแต่ละวัน มีระดับความรู้สึกปานกลาง ร้อยละ 55 รองลงมาระดับมาก ร้อยละ 22.5 ความพึงพอใจกับความสามารถในการทำงานได้อย่างที่เคยทำมามากน้อยเพียงใดนั้น มีระดับความรู้สึกปานกลาง ร้อยละ 62.5 รองลงมาเล็กน้อย ร้อยละ 27.5 และความสามารถไปไหนมาไหนด้วยตนเองได้ดีเพียงใด มีระดับความรู้สึกปานกลาง ร้อยละ 52.5 รองลงมาเล็กน้อย ร้อยละ 27.5

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสุขภาพจิตใจ

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสุขภาพจิตใจ แยกรายข้อ เป็นการประเมินความรู้สึกทางด้านสุขภาพจิตใจ โดยหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นมีสุขภาพจิตใจในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านความรู้สึกพึงพอใจในชีวิต (เช่น ความสุข ความสงบ มีความหวัง) มีระดับความรู้สึกเล็กน้อย (ร้อยละ 37.5) รายละเอียดรายข้อ ดังแสดงตาราง 13

ตาราง 13 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสุขภาพจิตใจ แยกรายข้อ (N=40)

ด้านสุขภาพจิตใจ	ระดับความรู้สึก				
	ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต (เช่น มีความสุข ความสงบ มีความหวัง) มากน้อยเพียงใด	2 (5.0)	15 (37.5)	11 (27.5)	11 (27.5)	1 (2.5)
2. ท่านมีสมาธิในการทำงานต่างๆ ดีเพียงใด	1 (2.5)	12 (30.0)	24 (60.0)	3 (7.5)	0 (0)

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านสุขภาพจิตใจ	ระดับความรู้สึก				
	ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
3. ท่านรู้สึกพอใจในตนเองมากน้อยเพียงใด	1 (2.5)	10 (25.0)	26 (65.0)	3 (7.5)	0 (0)
4. ท่านยอมรับรูปร่างหน้าตาของตัวเอง	1 (2.5)	1 (2.5)	31 (77.5)	6 (15.0)	1 (2.5)
5. ท่านมีความรู้สึกไม่ดี เช่น รู้สึกเหงา เศร้า หดหู่ สิ้นหวัง วิตกกังวล บ่อยแค่ไหน	1 (2.5)	10 (25.0)	22 (55.0)	5 (12.5)	2 (5.0)
6. ท่านรู้สึกว่าชีวิตท่านมีความหมายมากน้อยแค่ไหน	0 (0)	2 (5.0)	31 (77.5)	6 (15.0)	1 (2.5)
รวม	6 (2.5)	50 (20.8)	145 (60.4)	34 (14.2)	5 (2.1)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง จำนวน (ร้อยละ)

จากตาราง 13 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในด้านสุขภาพจิตใจแยกรายข้อ พบว่าด้านความรู้สึกพึงพอใจในชีวิต เช่น การมีความสุข ความสงบ มีความหวัง มีระดับความรู้สึกเล็กน้อย ร้อยละ 37.5 รองลงมาปานกลางและมาก (ร้อยละ 27.5) ด้านการมีสมาธิในการทำงานต่างๆ มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 60) รองลงมาเล็กน้อย (ร้อยละ 30) ความรู้สึกพึงพอใจในตนเอง มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 65) รองลงมาเล็กน้อย (ร้อยละ 25) การยอมรับรูปร่างหน้าตาของตัวเอง มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 77.5) รองลงมามาก (ร้อยละ 15) การมีความรู้สึกไม่ดี เช่น ความรู้สึกเหงา เศร้า หดหู่ สิ้นหวัง วิตกกังวล มีความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 55) รองลงมาเล็กน้อย (ร้อยละ 25) และความรู้สึกว่าชีวิตท่านมีความหมายมากน้อยแค่ไหน มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 77.5) รองลงมามาก (ร้อยละ 15)

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสัมพันธภาพทางสังคม
 องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสัมพันธภาพทางสังคม แยกรายชื่อ
 เป็นการประเมินความรู้สึกประสบการณ์ที่ผ่านมา โดยหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพ
 ทางสังคมในระดับปานกลาง ยกเว้น ความพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับคนอื่นมีความรู้สึกอยู่ใน
 ระดับมาก (ร้อยละ 37.5) รายละเอียดดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสัมพันธภาพ
 ทางสังคม แยกรายชื่อ (N=40)

ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	ระดับความรู้สึก				
	ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับ คนอื่นอย่างที่ผ่านมาแค่ไหน	2 (5.0)	10 (25.0)	12 (30.0)	15 (37.5)	1 (2.5)
2. ท่านพอใจกับการช่วยเหลือที่เคยได้รับ จากเพื่อนๆ แค่นั้น	1 (2.5)	7 (17.5)	19 (47.5)	10 (25.0)	3 (7.5)
3. ท่านพอใจในชีวิตทางเพศของท่าน แค่ไหน	3 (7.5)	15 (37.5)	21 (52.5)	1 (2.5)	0 (0)
รวม	6 (5.0)	32 (26.7)	52 (43.3)	26 (21.7)	4 (3.3)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง จำนวน (ร้อยละ)

จากตาราง 14 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในด้านสัมพันธภาพทางสังคมแยกรายชื่อ พบว่า ความพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับคนอื่นอย่างที่ผ่านมา มีระดับความรู้สึกมาก (ร้อยละ 37.5) รองลงมาปานกลาง (ร้อยละ 30) ด้านความพอใจกับการช่วยเหลือที่เคยได้รับจากเพื่อนๆ มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 47.5) รองลงมามาก (ร้อยละ 25) และด้านความพึงพอใจในชีวิตทางเพศ มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 77.5) รองลงมามาก (ร้อยละ 15)

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการประเมินเหตุการณ์หรือความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น พบว่า มีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลางทุกข้อ รายละเอียดดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ด้านสิ่งแวดล้อม แยกรายข้อ (N=40)

ด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับความรู้สึก				
	ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ท่านรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตมีความมั่นคงปลอดภัยดีไหมในแต่ละวัน	1 (2.5)	8 (20.0)	22 (55.0)	8 (20.0)	1 (2.5)
2. ท่านพอใจกับสภาพบ้านเรือนที่อยู่ตอนนี้มากน้อยเพียงใด	0 (0)	8 (20.0)	21 (52.5)	8 (20.0)	3 (7.5)
3. ท่านมีเงินพอใช้จ่ายตามความจำเป็นมากน้อยเพียงใด	2 (5.0)	11 (27.5)	24 (60.0)	1 (2.5)	2 (5.0)
4. ท่านพอใจที่จะสามารถไปใช้บริการสาธารณสุขได้ตามความจำเป็นเพียงใด	0 (0)	4 (10.0)	25 (62.5)	9 (22.5)	2 (5.0)
5. ท่านได้รู้เรื่องราวข่าวสารที่จำเป็นในชีวิตแต่ละวันมากน้อยเพียงใด	1 (2.5)	4 (10.0)	30 (75.0)	4 (10.0)	1 (2.5)
6. ท่านมีโอกาสได้พักผ่อนคลายเครียดมากน้อยเพียงใด	0 (0)	16 (40.0)	21 (52.5)	2 (5.0)	1 (2.5)
7. สภาพแวดล้อมดีต่อสุขภาพของท่านมากน้อยเพียงใด	1 (2.5)	4 (10.0)	31 (77.5)	4 (10.0)	0 (0)
8. ท่านพอใจกับการเดินทางไปไหนมาไหนของท่าน	0 (0)	9 (22.5)	28 (70.0)	3 (7.5)	0 (0)
รวม	5 (1.6)	64 (20.0)	202 (63.1)	39 (12.2)	10 (3.1)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง จำนวน (ร้อยละ)

จากตาราง 15 แสดงองค์ประกอบคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อมแยกรายชื่อ พบว่า ความรู้สึกที่ชีวิตมีความมั่นคงปลอดภัยในแต่ละวัน มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 55) รองลงมาเล็กน้อยและมาก (ร้อยละ 20) ความพอใจกับสภาพบ้านเรือนที่อยู่อาศัย มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 52.5) รองลงมาเล็กน้อยและมาก (ร้อยละ 20) การมีเงินพอใช้จ่าย ตามความจำเป็น มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 62.5) รองลงมาเล็กน้อย (ร้อยละ 27.5) ความพอใจที่จะสามารถไปใช้บริการสาธารณสุข มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 62.5) รองลงมามาก (ร้อยละ 22.5) การได้รับรู้เรื่องราวข่าวสารที่จำเป็นในชีวิต มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 75) รองลงมาเล็กน้อยและปานกลาง (ร้อยละ 10) การมีโอกาสพักผ่อนคลายเครียด มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 52.5) รองลงมาเล็กน้อย (ร้อยละ 40) สภาพแวดล้อมดีต่อสุขภาพ มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 77.5) รองลงมาเล็กน้อยและมาก (ร้อยละ 10) และความพอใจกับการเดินทางไปไหนมาไหน มีระดับความรู้สึกปานกลาง (ร้อยละ 70) รองลงมาเล็กน้อย (ร้อยละ 22.5)

จากการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น จำแนกตามองค์ประกอบคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน พบว่า หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นส่วนใหญ่จะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 87.5) จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 80) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 70) คุณภาพชีวิตด้านสัมพันธภาพทางสังคม มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 55) และคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 90) จากข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและระดับคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นเป็นการศึกษาในระยะที่ 1 บทถัดไปจะเป็นการนำเสนอผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่จะนำเสนอในบทที่ 5 ต่อไป